

Beslikte Swaantje en drooge Fobert, of de boere rechtbank : blijspel

<https://hdl.handle.net/1874/372210>

R.
l.
yn
w
ik
en
ns
Ik
n-
n,
w-
er
m

BESLIKTE
SWAANTJE, ^{941⁵}

EN
DROOGE FOBERT;

OF DE
BOERE RECHTBANK.

BLYSPEL.

DOOR
A. ALEWYN.

Te AMSTELDAM,
By de Erfg. van J: LESCAILJE en DIRK RANK,
op de Boursfluis, 1715.
Met Privilegie.

THE SILENT
S.W.A.N.T.J.
IN

DROOGE FORT
OF
BOERE RIJNDRANK
SISTE
ALFRED W. N.

THE FIRST D.A.N.
B.O.L.T. THE BEAUTY OF
THE

OPDRAGT

AAN

DE E. E. HEEREN.

M^r. PIETER NUYTS.

ABRAHAM ENGELGRAAFF.

HENDRIK HOP.

JACOB VANDER WAEYEN.

GERARD ROGGE.

LEONARD VAN HOESEN.

Regenten van 't Weeshuis.

EN

DE E. E. HEEREN.

JEREMIAS VANDER MEER.

PIETER VAN WICKEVOORT.

JESSE VAN BUNSCHOTEN.

JOANNES BAALDE.

Regenten van 't Oude Mannenhuis.

MITSGADERS DEN HEER.

JOAN PLUIMER.

TOPDRAGT.

E. E. HEEREN.

Schoon wy van Lucht veranderd
 zyn, zo zyn wy echter niet veran-
 derd van zinnen, insonderheid van
 zodaanige, welke kunnen strekken,
 om de Godshuizen binnen myn ge-
 boorte stad, voornaamentlyk, het
 Wees-en Oude Mannenhuis op ee-
 nige wyse dienst te doen. En, ver-
 mits ik d' Eer gehad hebbe van drie
 myner Blyspeelen, te weten, DE
 BEDROEGE WOEKERAAR; LA-
 TONA, OF DE VERANDERING
 DER BOEREN IN KIKVORSCHEN,
 en PHILIPPYN, M^r. KOPPELAAR,
 mitsgaders twee MUSICAALE ZAA-
 MENS PRAAKEN, op 't Amster-
 damsche Schouwburg, met een goed
 gevolg te zien vertoonen; heb ik,
 in

O P D R A G T.

in Asia zynde, onderwylen in slaapeloose uuren, by nacht, myn poëticque drift niet kunnen wederhouden, omme dit Blyspel, onder het opschrift van **BESLIKTE SWAANTJE, EN DROOGE FORTBANK** zaamen te stellen, zynde de stoffe, uit enkele zinnespeelingen, en harssendroomen gesprooten, en welke op niemand in 't bysonder slaande, ook niemand in 't minste deel beleedigen kan. En dewyl, myns weetens, daar niets aanstootelyks, of onheblyks in te vinden is, maar, 't zelve eenlyk; zo tot vermaak der aanschouwers, als wel tot nut en voordeel van d' Ouden Stok en ouderloose Weesen zal kunnen dienen, durf ik my inbeelden, eensdeels om de vreemdigheid van 't onderwerp, en anderdeels, om

O P D R A G T.

dat ik onbewust ben dat iemand
 voor my ooit een formeel pleidooy
 in eenig bly- of kluchtspel ten Tooneel
 gevoerd heeft, dat het d'aanschouwers
 niet onsmakelyk zal voorkoomen. Dit
 dan eenlyk myn oogwit zynde, en het
 werkje dus verre gebracht hebbende,
 vind ik my ten hoogsten verplicht, uw
 Eerw^s: tot beschermheeren van 't zelve
 met alle Eerbied te verkiesen; verhoopende
 uw E. E. niet zullen misduiden, dat ik,
 ongevraagd, my deze vryheid aanmaatige,
 terwyl ik steune op uw E. E. voorige
 goedwilligheid in het aanneemen, en ten
 Tooneel voeren myner bovengemelde
 Blyspeelen, en Musicaale Zaamen-
 spraaken, en my nooit meer verzeekerd
 kan achten voor een alberisfer, Momus,
 dan als ik myn Tooneelwerken met de
 vleugelen

O P D R A G T.

gelen van uw E. E. mag overschaduwen. My dan op uw E. E. goede gunst verlaatende, zal ik inmid-
dels de vryheid neemen van my
met alle nederigheid te onderschry-
ven,

E. E. HEEREN,

Uw E. E.

Dienstbereiden Dienaar.

ABRAHAM ALEWYN.

Batavia, primo
February, 1714.

Copie van de Privilegie.

DE Staten van Holland ende Westvriessland doen te weten, alsoo ons vertoont is by de Regenten van het Burger Weeshuys ende Oude Mannenhuis der Stad Amsterdam, en, in die qualiteyt, te samen eygenars, mitsgaders Regenten van den Schouburg aldaar, dat sy, Supplianten, jedert.eenige Jaren hebbende gejouisseert van onsen Octroye of Privilegie van dato 21 Mai 1699. waar by wy aan hen Supplianten, in hun qualiteyt hadden gelievenste consenteren, accorderen ende Octroyeren, dat sy, gedurende den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaren, de Wercken, die doormaals ten dienste van het Tooneel reets gedrukt waren, ende, van tyd tot tyd, nog vorder in het licht gebracht, ende ten Tooneele gevoert soude werden, alleen soude mogen drukken, doen drukken, uytgeven ende verkopen, nu ondervonden, dat de Jaren, by het voorgemelde ons Octroy of Privilegie genaamt, op den 21 dezer Maand Mai was komen te expireren; ende dewyl de Supplianten ten meesten dienste van de Schouburg, (waar van hunne respectieve Godshuysen onder andere mede moesten werden gesubcenteert,) de voorgemelde Wercken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten, als anders, die reets gedrukt en ten Tooneele gevoert waeren, of in het toekomende gedrukt, en ten Tooneele gevoert soude mogen werden, geerne alleen, gelyk voorheen, souden blyven drukken, doen drukken, uytgeven en verkopen, ten eynde de selve Wercken, door het nadrukken van andere, haar luyfter, soo in taal, als spelkonst, niet mogten komen te verliezen, dog dat sulks aan hen Supplianten, na de expiratie van het bovengemelde ons Octroy, en sulks na den 21 Mai dezes Jaars 1714. niet gepermitteert soude wesen, soo vonden sy Supplianten hun genootsaakt sig te keeren tot ons, onderdanig verzoekende, dat wy aan hen Supplianten, in hare bovengemelde qualiteyt, geliefden te verleenen prolongatie van het voorsz. Octroy of Privilegie, omme de voorsz. Wercken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten als andere, reets gemaakt en ten Tooneele gevoert, en als nog in het licht te brengen ende ten Tooneele te voeren, den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaren, alleen te mogen drukken en verkopen, of te doen drukken en verkopen, met verbod aan allen andere op seeckere hoge penen, by ons daar tegen te statueeren in communi forma; So is 't dat wy de saecke, ende 't voorsz. verzoek overgemerckt hebbende, ende genegen wessende, ter bede van de Supplianten, uyt onse rechte wetenschap, Souveraine magt en autoriteyt, deselve Supplianten geconsenteert, geacordeert ende geoctroyeert hebben, consenteren, accorderen ende octroyeren, haar by deesen, dat sy, gedurende den tyd van vyftien eerst agter een volgende jaeren de voorsz. Wercken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten als andere, reets gemaakt ende ten Tooneele gevoert, en als nog in het licht te brengen, ende ten Tooneele te voeren; binnen de voorsz. onze

Landen alleen sullen, by continuatie, mogen drucken, doen drukken, uytgeven en verkopen, verbiedende daerom allen en een ygelyk, de voorsz. Wercken, in 't geheel ofte ten deele, naar te drukken, ofte, elders naagedrukt, binnen den selven onsen lande te brengen, uyt te geven, ofte verkopen, op de verbeurte van alle de naagedrukte, ingebragte, ofte verkogte exemplaren, ende een boete van drie honderd guldens, daar en boven, te verbeuren, te appliceren een derde part voor den Officier, die de calangie doen sal, een derde part voor den Armen der Plaatsen daar 't casus voorvallen sal, ende het resterende derde part voor de Supplianten, alles in dien verstande, dat wy de Supplianten met desen onsen Ootroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare schade door het nadrukken van de voorsz. Wercken, daar door in genigen deele verstaan den inhoud van dien te autoriseren, ofte te advoueren, ende, veel min de selve onder onse Protectie en de bescherminge eenig meerder credit, aansien, of reputatie te geven, nemaar de Supplianten in cas daar inne iets onbehoorlyks soude influeren, alle het selve tot haren laste sullen gehouden wesen te verantwoorden, tot dien eynde wel expresselijk begeerende, dat by aldien sy dese onse Ootroye, voor de voorsz. Wercken sullen willen stellen, daar van geen geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie sullen mogen maken, nemaar gehouden sullen wesen het selve Ootroy in 't geheel, en sonder eenige Omiffie, daar voor te drukken, ofte te doen drukken, ende dat sy gehouden sullen syn een exemplaar van de voorsz. Wercken, gebonden en wel geconditioneert, te brengen in de Bibliothecq van onse Universiteyt tot Leyden, ende daar van behoorlyk te doen blyken, alles op poene van het effect van dien te verliefen, ende ten eynde de Supplianten desen onsen Ootroye ende consente mogen genieten als naar behooren, lasten wy allen ende een ygelyk, die 't aangaan mag, dat sy de Supplianten van den inhoud van desen doen lasten ende gedogen, rustelyk, vredelyk, ende volkomentlyk genieten ende gebruycken, cesserende alle belet ter contrariegedaan. Gedaan in den Hage, onder onsen grote Zegele, hier aan doen hangen op den drie en twintigsten Mai, in 't Jaer onses Heer en Zaligmakers, seventien honderd en veertien.

A. HEINSIUS.

Ter ordonnantie van de Staten

SIMON van BEAUMOLT.

De Regenten van 't Wees- en Oude Mannenhuis hebben, in haar voorsz. qualiteit, het recht van deeze Privilegie voor 't **BESLIKTE SWAANTJE, EN DROOGE FOBERT. OF DE BOERE RECHTBANK**, Blyspel, vergund aan de Erfg. van *J. Lescaijje en Dirk Rank.*

In Amsteldam, den 26 November, 1714.

VERTOONERS.

CRELIS MELIS, *een Oude Veenboer.*

FOBERT, *zyn Zoon.*

KRYN JAAP KNOLLEN, *mede een Veenboer.*

NEELTJE GAFFELS, *zyn Wyf.*

SWAANTJE, *Dochter van Kryn en Neeltje.*

JONKER JAN, *de Zoon van den Heer van 't Dorp.*

JACOBUS, *een verloope Procureurs klerk, en goede kennis van Kryn.*

CAREL, *een Licenciaat, en vrind van Jonker Jan.*

JANNETJE CABAS, *een Vroedwyf.*

SCHOUT en
SCHEEPENEN, } *van 't Dorp.*

JOACHIMUS PISLAP, *Secretaris.*

BOODE.

ZWYGENDE.

*Een Jongen, met een mand vol Schriftezuren op
schouder.*

't Spel Speelt by en in 't Dorp van Puiterveen, omtrent en voor de huizen van Crelis en Kryn, voorts in de Gerechtskaamer van 't Dorp. Begint met den Morgen, en eindigt met den Avond.

BESLIKTE
 SWAANTJE,
 EN
 DROOGE FOBERT;
 OF DE
 BOERE RECHTBANK.

EERSTE BEDRYF.
 EERSTE TOONEEL.

*Het Tooneel verbeeld eenig Geboomte, in 't verschiet
 een Heeren Huis.*

CRELIS, en KRYN, malkanderen op den
 weg ontmoetende.

CRELIS.

Wat hebje veur met dat Cyteeren?
 Wat meug jy leggen proffedeeren?
 Myn goeje man; 'k lag met jou plyt;
 Ho, Kryn, je bent het byltje kwyt.

KRYN.

Wel, ouwe Cees, hoe keunje praeten?
 'k Zeg noch, ik zel 't 'er niet by laeten,
 Al zouw het onderst boven staen;
 Lag jy vry uit; 't zal zo niet gaen.
 Al zou het hiele dorp omkeeren,
 Zo zel jou Seun myn Swaen weêr eeren.

Dat

Dat zeg ik jou.

CRELIS.

Myn lieve vaer,

Je bent verkeerd. 't Zal wis een aer,
In steê van onze Fobert weezen;
Myn Foob jou dochter te beleezen,
Dat kan niet zyn. Dat hebje mis;
Want Fobert Droog, ja drooger is,
Als berger stokvis; 'k wil 'tje sweeken;
Myn Seun, die is een Seun met eeren,
En wat jou Swaentjeis, wel, kedaer,
Dat weet jy beeter as ien aer.

KRYN.

Als 't recht is. Dat hoor ik te weeten,
'k Ben daerom ook haer vaer geheeten.
Maer, dat 's de kool niet, kaameraet;
Jou Seun, die gaet dan, daer hy gaet,
Die zal ik dwingen om te trouwen,
Met onze Swaen, of 'k zel 'em klouwen.

CRELIS.

En waerom dat?

KRYN.

Dat 's schoon bescheida
Om dat ons Swaentje zelve zaid,
Dat hy allien heur heid bedroogen,
En niemand aers.

CRELIS.

Dat is eloogen.

KRYN.

't Zy het eloogen is, of waer,
Dat scheelt me langer niet een haer.
'k Zeg noch, 't zyn rechte boevenstukken,
d'Onnossele meisjes t'onderdrukken,
En maaken ymands eer te schand.
Maer, daerom 's 'er recht in 't Land;
Neen, Crelis, 't zel 'er niet by blyven.
'k Heb Swaentjes eer lief, by gans vyven!

En

En die moet zyn gerippereert.

CRELIS.

Dan benje t'onzent recht verkeert.

KRYN.

Verkeert of niet, 'k zal hem wel vinden,
 Al heb jy schyven, ik heb vrinden
 En Swaentje is hier en hier omtrent,
 By groote luy te wel bekend,
 Voor deugdzaam, vroom, oprecht en aardig,
 En in haer dingen even vaerdig,
 Kort om, by 't volkje zo bemind,
 Als of het waer heur eigen kind.

Want dan laet d'ien, dan d'aer heur haelen,
 Al zou m'er dubbeld voor betaelen,
 Om dat haer 't werk vliegt van de hand.

Ook heeft 's een keuninklyk verstand
 Van 't wollenaajen, en in 't linden,
 Is heurs gelyken niet te vinden.

En zou zy loopen veur ien slet,
 En Foberts hoer; wel hoe, byget!

Mien jy luy ons zo wat te scheeren?

'k Moet hem dat moezen iens verleeren.

Ook heb ik by ien Avecaet

Alrieds geweest om hulp en raed,

Om, nou ik het in 't recht ga snyten,

Voor my van dag te koomen plyten.

En kyk, wil jy dat noch verhoen,

Zo doe het nou, met goed fatsoen.

CRELIS.

Wel, binje slecht. Wat zou ik willen?

Ik kan jou Avecaet wel drillen.

Ik heb 'er ook ien, beste maet,

Die weet met zulk ien volk wel raet;

En die is mee niet van de slechten,

Want, hy verstaet 'em op de rechten.

't Is jonker Jan zyn vrind, een man,

Die as ien Aakster klappen kan,

En

En al myn stukken, en pampieren
 Heeft op zyn duim, en jou zel slieren,
 Zo deur de mostert, dat je zult
 Staen kyken, of je waert vergult.
 Neen, ouwe Cees laet zich niet lompen,
 Al is hy maer een boer op klompen,
 Een veen puit, die hier by in 't veen,
 Met Fobert turf, op 't land gaet treen,
 Hy weet wel, dat jy met jou zeggen,
 Dat praetjeszyn, moet afterleggen
 Zo jy het niet bewysen kunt,
 Met menschen van een goede munt.

KRYN.

Wel nou, dat zel men iens bekyken;
 De Rechters zullen 't vonnis stryken.

CRELIS.

Laet zy vry stryken voor haer gat.
 'k Lag met jou iens, verstaeye dat.

T W E E D E T O O N N E E L.

KRYN.

Deur is hy. Maer, daer komt myn Neeltje,
 Dat is voorwaar een kanjuweeltje.
 Die pry, die weet van alle ding,
 Zy is deurtrapt, en zonderling
 Gezet op eer, ik zal 'er vraegen,
 Hoe ik me verder heb te draegen
 Met d' Avecaet in dit geval,
 Daer Cobus veur ageeren zal,
 Onze ouwe kennis, die veur dezen
 Al plag, als kind in huis te weezen.
 En noch komt slaepen jaer op jaer
 Tot ongzent, daer zyn bed leid klaer,
 As hy uit heng'len wil of vissen;
 En, as hy komt, zo kan 't nooit missen,
 Of hy brengt 't ien of 't aer uit see,

Voor

Voor Swaen, tot ien vereering mee,
 Die zel 't wel klaeren, wil ik hoopen;
 Maer, die de pleitzak gaet ontloopen,
 Zo vroeg, als hy, en is by nacht,
 En onty op de kacter jacht,
 Dat diē veul weet van Proffedeeren,
 Dat vat ik niet, en zal 't nooit leeren.
 Nou, kyk, Neel sprinkt 'er toch mee om,
 Zy mag die vuile Pinkster blom
 Zelf reinigen.

D E R D E T O O N E E L.

KRYN, NEELTJE *met een bondel onder den arm, en
 Zuikerbroodshoed in de hand.*

NEELTJE.

Wel, Kryn, Jaep Knollen,
 Laet jy jou arme wyf zo sollen,
 En stae jy op den dyk en kykt,
 Al iens, gelyk ien cat, die prykt.

KRYN.

Wat zou ik doen? ik zagje koomen,
 Hiel gunter veer al, door de boomen,
 En 'k was met Cees daer in gesprek.

NEELTJE.

Wel, wat bruid my die ouwe gek?

KRYN.

Dats recht, zei schiefhals.

NEELTJE.

Watte grillen!

Ik loof, jy zoud wel hebben willen,
 Dat ik allien peurd' op ien pad,
 En liep straet op straet neer in stad,
 Dat my de Rubben daer van kraecken,
 En 't sicheelt jou niet, hoe dat wy 't maaken,
 Jy denkt, laet loopen, 't is myn wyf;

B

'k Heb

'k Heb weer gien drooge draed aen 't lyf,
 Zo swiet ik van 't befukte drillen,
 Door dik en dun met dese spillen.

KRYN.

En waerom dat?

NEELTJE.

Ey lieve, kyk,

En waerom dat? jy hebt gelyk.
 Heb ik niet gift'ren op myn voeten,
 De weg naer stee passeeren moeten?
 En eer ik Cobus vond, wier 't laet,
 Toen brocht hy my daer in ien straet,
 Die was hiel after af eeleegen,
 Daer ik de kleeren heb ekreegen,
 By ymand van ons Cootjes trant,
 Het leek wel ien Commediant.
 Dit Heerschip nu ging met ons lyk uit,
 Tot aen de Herberg toe, de Kykuit,
 Aen 't veer by Goofsens, daer je bent,
 Te bier te gaen altoos ewent.
 Daer trad ik in; maer veur het scheijen,
 Want, zy vertrokken met huer beijen,
 Zei Cobus, gae jy maer veur uit,
 Op morgen vroeg met d' eerste schuit,
 Ik zal wel met de vrachtman koomen.
 En toen ik opstond, wie zou 't droomen,
 Toen was de schuit al van de wal;
 Wel, docht ik, is 't hier ook van 't mal,
 Kom, kom, laet ik myn best voetteeren,
 Gelyk ik dee, allien ter eeren
 Van onze Cobus; wyl die bloed
 Zo veul om onze Swaentje doet.
 Maer, waer is 't varken. Swaen, waer benje?

VIERDE TOONEEL.

SWAANTJE, KRYN, NEELTJE.

SWAANTJE.

A L dichte by.

NEELTJE.

Kom, help me, kenje,

En berg dat pakje met den hoed.

SWAANTJE.

Wel, mortje, waar toe dient dat goed?

NEELTJE.

Jou Cobus zel, in deze kleeren,

Van avond veur jou argeweeren,

Zo raekje mooglyk aen de man;

't Is al hoog tyd, nou dat de pan,

Zo laelyk aen begint te zetten,

Dat wy dat met een snap beletten;

Kyk, jy moet trouwen.

KRYN.

As't wel doet.

SWAANTJE.

Met wie?

NEELTJE.

Met Fobert.

SWAANTJE.

Met die bloed?

Die drasbroek, hangoor, drooge jorden?

NEELTJE.

Wel, benje mal, of zelve't worden?

Wie zou jou neemen aers as hy?

SWAANTJE.

Ik wil niet trouwen.

KRYN.

Stoute pry,

Wil jy niet trouwen? watte dingen!

Daa zel men jou daar wel toe dwingen.

B 2

Ik

Ik ben jou vaër, daar staat jou moër,
 En gien van 'twie heeft ooit ien hoer
 In zyn gellacht ehad veur dezen.
 Je sult em trouwen. Hoe zel 't weezen?

SWAANTJE.

Maer, 'k heb in Fobert toch gien zin.

NEELTJE.

Wat beelt 'er deze schyt-fleirs in;
 Jou rechte snotneus, kamer catje,
 Schoot-hondjen, olyk kladde gatje,
 Wie moet niet lachen om die deun.
 Ik loof, je wacht ien keunings zeun,
 Of Burgemeesters kynd wel jemy,
 Of ien Student van d' Accedemy.
 Hoe is 't hier met die stoute meid?

KRYN.

Heb jy ons zelve niet ezeid,
 Dat hy allien jou had bedroogen,
 En trouw beloofd; is 't waer of loogen?

SWAANTJE.

't Is waarheid; maer....

NEELTJE.

Waar toe die maar?

Want, Fobert heeft een ryke vaër,
 Die jou ken beeter onderhouwen,
 As wy. Jy zult met Fobert trouwen.

SWAANTJE.

'k Zal niet.

NEELTJE.

Je zult. Hoe droës is 't hier?

Meen jy te loopen aan de zwier,
 Jou voddemoër, je zult noch druipen,
 En as ien wurm langs d'aerde kruipen.

KRYN.

Swaen, Swaen, maek my de kop niet warm,
 Of 'k neemje ligt wel by den arm,
 En smakje door de laen naër binnen.

SWAANT-

S W A A N T J E.

Ja wel, ja wel, ik mis myn zinnen,
Om dat ik hier geen uitkomst weet.

N E E L T J E.

Zel jy ons aandoen zulk een leed?
Jou stoute feeks, je zult 'em trouwen,
Of 'k sweerje, Swaen, het zelje rouwen.

K R Y N.

Voort, voort, naar binnen, maakje ree
En schik dat goed fluks op zyn stée.

V Y F D E T O O N E E L.

K R Y N, N E E L T J E, J A C O B U S *en een jongen,*
draagende een mand vol beschreeve Papieren
op zyn schouder.

J A C O B U S *tegens den jongen.*

Ga slechts voor uit, en wil my wachten,
Tot Krynen, daar je u kunt ontvrachten.
'k Zal je aanstonds volgen, repje maar,
En leg vast de Papieren klaar. *De jongen met de mand*

K R Y N. *naar binnen.*

Dat 's al knaphandig waergenomen,
En jy bent tydig hier gekoomen.

J A C O B U S.

Zo doe ik, Krynvaar, want, al 't geen
'k Beloof, dat kom ik in 't gemeen
Ook na, of 't moest m' aan macht ontbreeken;
Maar, laat ons van de zaak eens spreken.
Heb jy wat vrienden in het spul?

Wie zit in 't Rechthuis?

K R Y N.

Daar 's Jan Sul,
Cees Koot, Jaep Stulp, Floor zonder lenden,
Die vier, dat zyn myn goe bekenden;
Ik durf 't daer op wel laeten staen.

BESLIKTE SWAANTJE,

JACOBUS.

Dat 's zo ver goed; dan zal 't wel gaan
 Maar, 'k zie daar Cees met ymand praaten,
 Zy hebben 't drok.

S E S D E T O O N E E L.

CRELIS, FOBERT, CAREL, *aan d' eene zyde van
 het Tooneel te zaamen praatende.* KRYN,

NEELTJE, JACOBUS.

CRELIS *tegens Carel.*

G E E N A V O C A E T E N ,

Of spreken all' uit eenen mond.

CAREL.

De wetten waaren op een hond,
 Zo 't anders gong; want, die dicteeren,
 Als dat men niet mag condemnneeren,
 Dan op bescheiden naakt en klaar,
 En dan zo moet 'er niet een haar,
 Of slip aan d'attestanten scheelen,
 En die reproche moogen veelen;
 Maar, hier is noch bewys, noch blyk,
 Noch trouwbeloof, noch diergelyk.
 Ook is de zaak geschiet in 't donker,
 Zo dat 'er zelf het minst geflonker,
 Der Sterren niet en was te zien;
 Ook was j' allecnig.

F O B E R T .

Met ons twien;

Want, Swaentje had ik aan myn zyde,
 Ja wel te weeten, toen 'k haar lydde
 Naar 't Jongspul, dat je 't wel verflaet.

*Hy begint te huilen, en trekt een neusdoek uit
 de zak, om de traanen af te drogen.*

CAREL.

'k Wil 't wel gelooven. Hoe! je gaat
 Aan 't huilen, foei! dat lykt wel scheeren.

F O B E R T, *al huilende.*

Och! vrind, wie kan zyn traanen keeren,
't Gemoet is my zo vol, om 't leed,
Dat ik myn ouwe vaertje deed,
Ik kan 'er kwalyk meer om denken,
Of, 'k zou in traenen wel verdrenken.

Hy begint snot en kwyl te huilen

C R E L I S.

Ja wel, de jongen het gelyk.
Het raekt my aan 't verstand. Zie, kyk,
Dat ik moet zien, in d'ouwe jaeren,
Myn Fobert met een hoertje paeren. *Crelis huilt*

C A R E L.

mede.

Geen nood, geen nood; draag jou als mans.
Wy hebben hier wel dubbeld kans
Foei! 't schaamt..... *Carel spreekt zoetjes tegens*
Crelis en Fobert.

J A C O B U S.

Ey, zie toch eens die guilen,

Daar staan te balken en te huilen.
En dat 's gewis heur Advocaat,
Na 'k hooren kan aan al zyn praat;
En, naar my voor staat, heb ik 't weezen
Wel meêr als nu gezien, voor dezen.

K R Y N.

Hoe! ken j'em niet?

J A C O B U S.

Neen, in der daad.

K R Y N.

't Is Carel, de luifenseaet.

N E E L T J E.

De vrind van Jonker.

J A C O B U S.

Laat hy koomen,

Ik zal hem van de droes doen droomen.

Laat hy vry Pleiten. Voor myn kop

Mag ik alleen vier Carels op.

24 BESLIKTE SWAANTJE,
Maar, laat ons t'zaam naar uwent stappen,
Daar kan men onbekrompen klappen.
'k Moet onze Swaantje eens zien, de bruid.

NEELTJE.

Kom, Cobus, gaan wy dan voor uit.

ZEVENDE TOONEEL.

CRELIS, FOBERT, CAREL.

CRELIS, *tegens Fobert.*

Maer, jongen, wil eens recht op bichten,
Het zal jou droefheid wat verlichten.
Zeg, hebje schuld aan 't geen men zegt,
En dat jou Kryn te lasten legt;
Want, hy geeft voor dat alles klaer leid;
Kom, zeg ons iens de naakte waerheid.

CAREL.

Ja, spreek recht uit, want, doeje 't niet,
Helpt gy uw zelve in 't verdriet.

FOBERT.

Och! vaer, 'k wil 't wel veur jou bekennen,
Ik weet niet waer myn zinnen bennen
Geweest, toen ik naer 't Jongfpuul ging.
Een mensch schynt voelt verandering. *Al huilende,*
De geest is swak, wanneer de jaeren, *bikkende en*
Heur krachten koomen t'openbaeren; *snikkende.*
Maar, 'k heb 'er niet met al ontroofd,
Veel minder ooit myn trouw beloofd.
Myn neen is neen, dat zel myn Eed zyn,
Waer toe ik altyd wil gereed zyn,
Wanneer de zaak op 't Centrom valt.
'k Moet huilen, want, ik heb emalt. *Begint hart op*

CAREL.

te balken.

Genoeg; genoeg. Hou op met janken,
Ik weet, je zult me noch bedanken,
Voor 't Pleiten, want, je wint het spel.
Myn goeje man, 'k heb al te wel

De zaak bevat, en 't kan niet missen,
 Of gy zult zien, dat in 't besliffen
 Van dit Proces, den Rechter zal
 Den eisch ontzeggen. Wat een kal,
 Je wint het; 'k sweer 't je, by myn leeven,
 Zo niet de kaart word valsch gegeven.

FOBERT, *al bikkende en snikkende.*

De Rechter is een mensk, as wy,
 En die kan doolen.

CAREL.

't Zy, hoe 't zy,

Het recht spreekt voor u, en de wetten
 Die zullen 't doolen wel beletten.

Laat jy het werk maar op me staan;

'k Zal onderwyl naar Jonker gaan,

Want, ik moet my noch prepareeren,

En al de stukken resumeeren.

Maar, Cees, hoe stajje met de cas?

'k Docht, dat je daar al ree mee was.

CRELIS.

Wel zou ik niet! daar is een pakje *Hy haalt een pakje*

Met dikketons, en noch ien sakje *met ducatonen uit*

Met kleutergeld leid veur je klaer *zyn zak, en geeft*

Vaer jy slechts voort, en wint het maer. *het over aan Ca-*

CAREL. *rel.*

Heb dank; dat zal m' encourageeren.

Gantsch bloed! kom ik aan 't pleidooijeeren,

Sta vast dan bank van Puiterveen,

'k Peur licht met Schout en Scheepens heen;

'k Zal 't heur zo phlegmaticcq beduijen,

Dat zy de bank uit zullen bruijen.

CRELIS, *huiltende binnen.*

Hady, 'k beveelje voorts de rest.

CAREL.

't Is wel.

FOBERT, *hard op huiltende mede binnen.*

Ey, Carel, doe je best.

CAREL.

Ja huilebalk, ga jy maar heenen.
 Dat zyn eerst kneukels, zou ik meenen;
 De kinders in de wieg, ik zweer,
 Die zyn veel wyzer.

ACHTSTE TOONEEL.

JONKER JAN, CAREL.

JONKER JAN.

Ho! myn Heer,
 'k Zie dat myn brieven hebben krachten,
 Zy houden my in uw gedachten.

CAREL.

Byzonderlyk, die vette Gaus,
 Die gy me toefond, om althans
 Te plukken, en de beurs te styven
 Met Flippus Quartus harde schyven.
 Hy zal daar veeren laten; want,
 Van plukken heb ik goed verstand.

JONKER JAN.

'k Heb daarom Cees u toegesonden.
 Maar, hoe hebt gy de zaak bevonden?
 En benje nu in all's gereed?

CAREL.

Ja, Jonker, 'k ben geheel compleet.

JONKER JAN.

Maar, hebje niet met al vergeeten?

CAREL.

Wat toch?

JONKER JAN.

By my te koomen eeten.

CAREL.

Uw dienaar, Jonker, zou ik dat
 Vergeeten, 'k ben expres uit Stad,
 Om uwent wil, zo vroeggeredeet.

JONKER JAN.

Men zal de tyd met vreugd beſieeden
 Want, myn Heer Vader is ter jacht.
 Wy hebben 't huis alleen; maar, zacht,
 Heer Carel, 'k heb jou iets te zeggen,
 Dat ik voel op myn leever leggen,
 En daar ik graag jou raad in had;
 Want, 'k ben te leelyk in de mat,
 Om Swaantjes wil.

CAREL.

Hoe! jy belaaden.

Om Swaan; wat kan haar trouw u ſchaaden?

JONKER JAN.

Haar trouw niet; maar, ik vrees, dat gy,
 In uw pleidooy, als Kryns party,
 Zult al haar ſtaaltjes gaan ontdekken,
 En dat zou my tot nadeel ſtrekken.

CAREL.

Gantsch niet; 't zal dienen tot vermaak,
 En tot adſtrucſy van de zaak.
 'k Wil ook myn meester niet bedotten,
 En met zyn goede meening ſpotten.

JONKER JAN.

Ja maar, ik vrees, dat het gerecht
 d'Eiſch zal ontzeggen.

CAREL.

Benje ſlecht?

Al kon ik zelfs als Brugman praten,
 Ja de voornaamſt der Advocaaten,
 Zo maak ik toch de zaak niet goed;
 Want, Boeren zyn een raar gebroed;
 Wat weeten die van Rechtsgedingen?
 Praat haar van zuipen, zwelgen, zingen,
 Van ſpringen, en van glas en kan,
 Daar weet den kinkel grondig van.
 Maar, van rechts zaaken, ordinary,
 Oordeelt een Boer-altyd contrary.

En

28 BESLIKTE SWAANTJE,

En wyl ik dat rapsody ken,
 Zo is 't, dat ik verzeekerd ben,
 Dat Fobert wel zal moeten trouwen.

JONKER JAN.

Dan was ik eens uit myn benouwen.

CAREL.

Hoe dat?

JONKER JAN.

Om dat ik zelf wel weet,
 Dat ik wat schuld heb aan haar leed;
 En word dit huuwlyk niet voltrokken,
 Zo zend ze t'mynent licht de brokken;
 En wat zal 't dan zyn met myn vaar,
 Gewis, hy plakt m' in 't een of 't aar
 Verbeeterhuis, zou dat niet mooi zyn,
 Dat ik zou in een gekkekooy zyn?

CAREL.

Geen zwaarigheid, hou jy maar moed;
 Jou zaak staat op een goede voet.
 Als jy maar weet voor haar t'ontveinzen
 't Inwendige van uw gepeinzen.

JONKER JAN.

Gewis; want, 'k heb haar reeds verklaard,
 Dat my haar trouwen zo bezwaard,
 Dat ik 't onmooglyk uit kan spreken;
 Dat ik een spaak in 't wiel zal steeken,
 Het mag dan kosten wat het wil.

CAREL.

Dat 's goed, hou u maar dicht en stil.
 De rest dat zyn maar bagatellen,
 Niet waardig, om u zo te kwellen,
 Daar is de minste zwaarigheid.
 Wacht maar, tot dat ik heb gepleit,
 Ik meen dan, dat jy haalt zult hooren,
 Dat ik 't Proces mooy heb verlooren.
 De mies, die heb ik, net van pas,
 Voor af gestookten in myn tas.

Want,

Want, als 't gedaan is, zou ik giffen,
 Zal de betaaling lichtlyk missen.
 En 't is my meerder om de poen,
 Als om het pleiten, wel te doen. *Hy vertoond aan*
 Daar is 't. *Jonker 't pakje.*

JONKER JAN.

Ey, Carel, laat eens kyken.

Wat is 't voor munt?

CAREL.

Om 't weg te sryken!

Zacht, Jonker, 'k weet daar zelf toe raad.

'k Loof, dat jou beurs weêr slechjes staat.

JONKER JAN.

Dat heb jy op zyn kop geraaden.

Ik ben met geld zo wel belaaden,

Gelyk een pad met veeren. Kom,

En leen me wat; 'k geef 't doch weerom.

CAREL.

Zo doeje. Maar, ik zal 't wel maaken;

Als wy weêr aan een zwiertje raaken,

Zal ik betaalen, als voor heen.

JONKER JAN.

't Is wel, laat ons de laan intreên.

Einde van 't eerste Bedryf.

Tusschen 't eerste en tweede Bedryf.

Een boere meisje, aardig opgetooid,

Z I N G T.

Wat is het Boere leeven zoet,

Wanneer wy met een bly gemoed,

Aria. 1. De barre winter zien verdwynen.

Dan gaan de Meisjes in 't saysoen,

Met Vreijers door het jengdig groen,

In lieffelyke Zonneschynen.

Men

BESLIKTE SWAANTJE,

*Men ziet'er de bloempjes, de bloesem en blaân,
Van teedere liefd' aan het bloeijen, opgaan,
Aria. 2. En vroeg al des morgens verspreijen een waasem
Van haare welriekende geurige aasem,
Terwyl men ons liefkoost en streelt,
Maar, wacht u zoet Meisje,
Voor 't eerste snoepreisje,
Op dat men uw Eertje niet steelt,
Laat Thyrcis u vreijen,
En Coridon vleijen,
't Is schyn schoon al wat men verbeeld.*

*De twe- Men vaart des Soomers naar het veen,
de Cou- Door 't klare vischbryk water heen,
plet van En zingt een veldlied onder 't roeijen.
d'eertte
Aria. Dan stapmen luchtig hand aan hand,
Om 't veen te treden door het land
En ziet de vlugge voetjes spoeijen.*

*De twe- Maar, onder het treden, wat gaat'er al om,
de Cou- De Jongmans zyn geurig, de Meisjes niet stom,
plet van Men trapt'er en snapt'er van liefde bypoosen,
de tweede
Aria. De Vreijer die gooit'er zyn Vryster met roosen,
Die 't spelletje niet en verveelt,
Maar, wacht u zoet Meisje,
Voor 't eerste snoepreisje,
Op dat men uw Eertje niet steelt.
Laat Thyrcis u vreijen,
En Coridon Vleijen,
't Is schyn schoon al wat men verbeeld.*

T W E E D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

*Het Tooneel verbeeld een gedeelte van 't Dorp, en onder
anderen de Huizen van Crelis en Kryn, in 't ver-
schiet het Rechthuis van 't Dorp.*

JANNETJE, SWAANTJE, *ter zyde de
schermen uit*

JANNETJE.

Maer, Swaen, wat meug jy al beginnen,
Dat jy zo los, en buiten zinnen,
Als 't varken tot den drek weêr keert;
Of, heb' in een reis niet geleerd,
U voor de tweede maal te wachten?

SWAANTJE

Ja, Jannetje, nu myn gedachten
Zyn steeds op Jonker Jan gesteld,
Om dat hy my verzorgt van geld,
Van 't fynste lywaat en van kleêren,
Zyn zy zo licht niet om te keeren.
En nu ik hem verlaeten moet,
Om Fobert, zo drink ik myn bloed.
Want, of ik praet van niet te willen,
Kan ik noch vaêr noch moertje stillen;
Zy willen 't hebben, 't gaet hoe 't gaet.
Weet jy geen raed veur my?

JANNETJE.

Wat raed

Kan ik in deze staet bedenken?

SWAANTJE.

Ik zal j' een ouwe penning schenken
Die 'k van mooy Leendert kreeg, en lang
Bewaart heb. 'k Bidje, maek iens gang,
En wil een goed woord voor me spreken,
By vaêr en moertje.

JAN

JANNETJE.

Selleweeken!

Dat durf ik niet voor al bestaen,
Of onze vriendschap was gedaen.

SWAANTJE.

Ik bid je, laet ik jou bepraeten,
'k Zal 't by die penning niet eens laaten;
'k Heb noch ien lapje van zes el,
Fyndoeck, dat ik jou geeven zel,
Dat Cobus my onlangs vereerde,
Want, wyl hy by my converseerde,
Zo zei hy, Swaentje, daer myn kind,
Dat komt van een die u bezint;
En kyk, hy komt me nou mee maenen
Tot trouwen. Ik versmelt in traenen,
'k Had dat myn leeven niet gedacht;
Nou, Jannetje, verhoor myn klacht.

JANNETJE.

Maar, kind, zy zullen haar verstooren;
En na myn praet niet willen hooren.

SWAANTJE.

Nou, lieve Janne, laet je raen.

JANNETJE.

Daer komt jou vaer en Mortje al aen.
Schuil weg, schuil weg, 'k zal 't onderwinden;
Maek maer, dat zy ons hier niet vinden.

T W E E D E . T O O N E E L .

JANNETJE, KRYN, NEELTJE, JACOBUS
*in een Pleitrok met een breede gelubde Kraag om den
 bals, lange Lubben op de handen, en een hoogen Hoed
 op 't hoofd. Wyders een jongen met een turfmand vol
 Schrifstuuren op schouder, uit het huis van Kryn tree-
 dende.*

W el, Kryn buur, waer zo jachtig heen?

KRYN.

Wy moeten zo naer 't Rechthuis treên,
 Om daer de zaak te zien beplyten
 Van Swaen en Fobert. 't Zou me spyten
 Dat het gerecht ons wachten zou.

JANNETJE.

En dat zo haestig?

KRYN.

Ja, ik wou

Wat vroegjes weezen by de werken,
 Wy moeten eerst het hart gaen sterken,
 Tot Louwtjens met den Avocaet,
 Die daer zo leevens grootte staet,
 'k Zal met hem noch wat discurreeren.

JACOBUS.

't Is zo; 'k moet noch collationeeren,
 En dan een beeker ouwe traan,
 Twee, drie, daar op naar binnen slaan.
 Want, kyk, wy Advocaaten moogen
 Niet pleiten, zo maar met een droogen
 En schraale borst; 't kan niet geschiên;
 Ook heb ik 't zells aan 't hof gezien,
 Dat zeker Advocaat in 't spreken,
 Bleef midden in zyn reeden steeken,
 En, of hy wrong, gelyk een aal,
 De vent bleef styf staan als een paal.

Parthy, vast loerend op dit kansje,
 Die had een glas van assuransje,
 Vyf, zes, bevoorens in zyn maag
 Precautioneel gestort, heel graag,
 En raakte daar op aan 't oreeren;
 Zo dat hy kwam te triomfeeren.
 En d'aar, die had het aan zyn kwast,
 Om dat hy niet had opgepast,
 Zyn keel met lavement te spoelen
 Van d'ouwen, uit de nieuwe Doelen.

Wat zegje daar van, Kryn? zou jy *Hy staat hem*
 't Proces wel om een vodderij *hartelyk op*
 Van vyf of zes ryksdaalders willen *zyn schou-*
 Zo waagen, en je laten villen? *der.*

KRYN, naar zyn schouder voelende.

Wel neen, Jacobus; hola wat.
 Maer, waer blyft Swaen? ik denk niet, dat
 Zy stilletjes is heen gedroopen,
 Of, dat zy ons nou poogt t'ontloopen?

JANNETJE.

Dat 's 't minst, dat ik van haer vertrouw.

NEELTJE.

Ons Swaentje zittens' in den mouw.
 Och! Janne, s' is niet te doorgronden.

JANNETJE.

Maer, zou het kwalyk zyn gevonden,
 Dat gy die zaak uittellen dee?
 Wie weet of niet een aër, in stee
 Van Fobert, haer zal komen vrijen;
 Wat! 'k mag die drasbroek ook niet lijen:
 Het is een rechte fymelaër,
 En d'ouwe knorrepot, zyn vaër,
 Zal op zyn ouwerwetse schyven,
 Tot aen zyn dood, wel zitten blyven;
 En wat heeft zy dan aen die vent

NEELTJE.

Maer, 't zaekje is al te veel bekend.

En door het hiele dorp al ruchtbaer.
 d'Ien zeit, 't geslacht van Kryn is vruchtbaer,
 Beslikte Swaentje word mooi grof,
 Nou zy weet allerbest waer of.
 Een aër, ei kyk, dat preutse prytje
 Zel haest weër leggen gaen ien eitje.
 Een derde, wat gaet Swaentje breed;
 Wat is zy mooi in 't kort gekleed.
 Een vierde doet 'er 't zync mee toe,
 En roept, ho! Swaen moet weër naër stee toe,
 En lossen daer 't verhoole pak.
 Kort om, 't en schuilt niet onder 't dak;
 Ook is de pot niet meër te smooren,
 Gelyk wy deeden van te vooren.
 Neen, neen, ons Swaen moet aen de man.
 Hoe is 't, dat m'er niet vinden kan!
 Swaen, Swaen, hoe drommel zel 't hiet lukken?
 Men schreeuwt zyn keel by naer aen stukken.
 Waer duiker, of zy zo lang blyft?
 s' Is waardig dat m'er d'ooren vryft.
 Swaen, Swaen.

KRYN.

Waer is de meid gestooven?

Ik loof zy speult met ons den dooven.

En Swaen, en Swaen.

SWAANTJE, *van binnen.*

Wel, vaertje, ik kom.

DERDE TOONEEL.

KRYN, NEELTJE, JANNETJE, JACOBUS,
 SWAANTJE.

Noem jy dat haestig zyn weërom?

KRYN.

NEELTJE.

En moet men hier naër jou staen draelen?

Kom, wil me fulpe kap gaen haelen,

Zo raeken wy eens op den weg.

SWAANTJE.

Ja wel, ja wel. Ik zeg, ik zeg.

NEELTJE.

Wat zegje, snötneus?

SWAANTJE.

Niet met allen.

KRYN.

Dat komt van jou ontydig mallen;

Zo moet men vaeren, knikkerbil,

Als men naer ons niet luist'ren wil.

Voort, doe dat mortje aan jou gezeid heeft,

En maek dat j' ons aansonds bescheid geeft.

SWAANTJE, *in huis gaande.*

Ik zal.

JACOBUS, *tegens Kryn.*

Tot Louwtjens was 't gezeid,

Ook, Kryn buur?

KRYN.

Wis. Waar blyft de meid

Maer slegts?

NEELTJE, *tegens Jannetje.*

Wat mensk en zou 't niet spyten,

Dat heur de keijers zo bedryten.

JANNETJE.

Wel mag je 't zeggen, lieve moer.

SWAANTJE.

*Swaantje met
de kap uit.*

Je fulpe kap lei op de vloer,

En 'k hebze eerst zo wat afeschuijert.

KRYN, *terwyl Neeltje de kap op zet.*

Kom, mortje, hier dient niet oluijert.

't Word tyd, dat wy nae Louwtjens gaen.

JANNETJE.

Ik volg met Swaen straks achter aen,

Naer 't Rechthuis. 'k Ben benieuwt te hooren,

Of 't word gewonnen, of verlooren.

KRYN.

Heer Avecaet, kom, gae je mee?

JACOBUS.

Gewis. 'k Was over lang al ree.

VIERDE TOONEEL.

SWAANTJE, JANNETJE, CAREL, *aan
d'eene zyde van het Tooneel.*

CAREL.

„ Dat 's juist recht in den mond gelooopen,
 „ Wat raad? dat slopje eens in gesloopen;
 „ Wel neen, wat hoeft dat? laat zy 't zien,
 „ De zaak zal toch publyk geschiën.
 „ Al ben ik haar parthy, wy weeten
 „ Wel van malkanderens secreeten;
 „ Waar toe te veinsen? 'k spreek haar aan;
 Ho! Swaantje, vind ik jou hier staan?

SWAANTJE.

Ja, Carel, wat kom jy hier maeken;
 Of komje mee kwae neuten kraeken?

CAREL.

Wel neen ik, in het minffen niet.
 Ik kom van Jonker, die ik liet,
 Daar by die schuur aan 't elfelaantje,
 Om dat ik haast had, lieve Swaantje.

SWAANTJE.

Ja, jy bent Cees zyn Avecaet.
 In stee dat jy myn droeve staet
 Zoud aenzien met meedoogend' oogen,
 En met myn hartseer zyn bewoogen,
 Zo zoek je my mee hiel in 't zand
 Te helpen, en daer nae aen kant.

CAREL.

Hoe kanje 't zeggen? 'k wil het trouwen,
 Met alle krachten, teegen houwen.

Wat drommel! ben ik jou parthy?

'k Ben ter contrary aan jou zy.

Want, 'k weet jy Robert niet meugt lijen;

En 'k zal jou ook van hem bevrijen.

Dat huuwlyk zit al op zyn plat.

Je krygt hem niet, verstaaje dat?

SWAANTJE.

Och! was dat waer.

CAREL.

Zyt niet verleegeu,

Ik heb daar zo veel zeggens teegen,

Dat jy verftommen zult; maar, ziet,

Al lap ik daar wat uit, 't geschiet

Alleen om dus myn zaak te styven.

Wy moeten daarom vrinden blyven. *Swaantje knikt*

JANNETJE. *met haar hoofte.*

Dat 's fraay.

CAREL.

Een Advocaat spreekt rond;

Al wat hem maar komt voor de mond,

Dat moet 'er uit; des kon 't gebeuren,

Dat daar een darrem kwam te scheuren,

En dat ik, wordend los ter taal,

Te met licht deed een net verhaal

Van jou kortswylige bedryven.

Wy moeten daarom vrinden blyven, *Swaantje als*

Ook Swaantje? *vooren.*

JANNETJE.

Wis, Dat 's niet met al.

CAREL.

Het zal jou helpen in 't geval.

Want, ging ik moogelyk wat zachter,

Zo bleef het trouwen licht niet achter,

En dan was 't heele werk verbruid.

Neen, neen, ik lap 't 'er liever uit.

'k Moet al jou staaltjes klaar beschryven,

Wy moeten daarom vrinden blyven.

JANNETJE, *de handen in de zy zettende.*
 Wel, jou verfoope kaele neet,
 Jou luisenek, wat weet, wat weet,
 Jy toch op Swaentjes Eer te zeggen?
 Kwam s' ooit by jou haer voeten leggen?
 Jou afgeschroffeld' Avecaet,
 Jou ypecryt, jou schoon in praet,
 Wou jy jou gal zo uit gaen spouwen,
 En 't zo maer in heur wambus douwen,
 Of 't noodig was in jou pleidooy,
 En vrinden blyven? dat is mooy,
 Begin jy maer iets te openbaeren,
 In 't pleiten, 'k zal je by de haeren,
 Als jy gedaen hebt, langs de grond
 Gaen sleeten, jou versjerde hond.

CAREL.

Dat wyf is haarig op 'er tanden;
 'k Ga voort, eer zy my aan komt randen.
Hy vlucht in 't huis van Crellis.

V Y F D E T O O N E E L.

JANNETJE, SWAANTJE.

JANNETJE.

V oort is hy. Wel sint felten, Swaen,
 Kon jy dat van die kwast verstaen,
 En zonder eens weërom te spreken?
 Ik niet. 'k Moest daer myn mond in steeken.
 Dat 's niet te leijen van die vent,
 Die by een yder is bekend,
 Voor schuifjes looper en stampamper,
 't Was daer aen toe, en 't scheelden amper
 Niet veel, dat 'k hem by 't haer niet greep.
 Och! sloof, jy vat niet eens die kneep.
 Hy zocht maer, onder 't discoreeren,
 Jou heunig om den mond te sineeren.

SWAANTJE.

't Is my om 't eeven. Laet hy maer.
 Maer, zeg, hoe staeje met myn vaer?
 Kon jy zyn hart niet wat verzachten?
 En wat zei mortje op al jou klachten?

JANNETJE.

Jou vaer en moer zyn hart als steen.
 Ze zyn bei doof voor jou gebeên.

SWAANTJE.

Zo zal 't niet anders kunnen weezen?

JANNETJE.

o Neen, ik kon heur niet beleezen.
 't Is Fobert veur, en Fobert na,
 Als of'er was geen wederga.

SWAANTJE.

Pacienfzy dan. Ik zal maer zwygen;
 'k Zal toch wel eenmael uitkomft krygen,
 Bezonder, als ik mag de zaak
 Verliezen zien met groot vermack.
 Gantsch felten! hoe wil ik dan prachen,
 En in myn vuist heur uit gaen lachen.

JANNETJE.

Wel, dat 's jou ook niet af te raen.
 Kom, Swaentje laet ons saemen gaen;
 Trek jy de deur mooi toe van buiten,
 En wil jou vensters rondom sluiten.

SESDE TOONEEL.

JONKER JAN, JANNETJE, SWAANTJE, *trekt
 de deur toe, en sluit het venster.*

Maer, wat jaegt jou hier, Jonker Jan?

JONKER JAN.

Ik kom, om Swaentje, zo ik kan,
 Wat nieuwe moed in 't lyf te spreken.

SWAANT-

SWAANTJE.

Och! Jonker, laet je my zo steeken,
Tot aan myn ooren in 't verdriet,
En helpje dan jou Swaentje niet?

JONKER JAN.

Wel, geef jy zo den moed verlooren,
Myn lieve Swaantje, 'k mag 't niet hooren;
De Rechter immers is niet blind,
Noch onze President een kind,
Die men blaauw bloempjes kan verkoopen.

SWAANTJE.

Ja, Jonker Jan, wat zel ik hoopen?
Dewyl je my, helaas! verlaat.

JONKER JAN.

Maar, kind, dat is maar zakken praat.
Wiens schuld is 't? zeg, de myne of jouwen,
Die van malkaar zo byster houwen;
Jou, jou verlaaten, zeg dat niet.
Want, 'k ly een doodelyk verdriet,
Wanneer je my zulks legt te vooren.
Och! laat my nooit dat woord weêr hooren.

JANNETJE.

Nou, Swaantje, hebt wat medely:
Ei, stel jou droefheid aan een zy.

SWAANTJE.

Ja medely, mocht dat wat helpen!
Maar, och! 't zel myn verdriet niet stelpen.
Wel ik moet trouwen aen ien man,
Die ik noch zien noch luchten kan;
En 't geen my 't meeste komt bezwaeren,
Dat moet ik jou ook openbaeren.

JONKER JAN.

Wat is dat? soetert.

SWAANTJE.

Wat zou 't zyn,
Toch anders, als ik vrees voor myn,
Dat Fobert aen de vrucht zal merken,

Wie dat het land heeft gaan bewerken.

JANNETJE.

Is 't anders niet? wat malle praet.

Of moet het kind juist op een draed

De vaer en niet de moer gelyken?

Dan zou men 't kind staen aan te kyken,

Wanneer het groot was, voor de vaer,

En neemen d'een licht voor den aer;

En dat zou maer verwarring baeren,

Zo tusschen zeunen als de vaeren.

'k Weet niet, waarom jy 't hoofd zo breekt,

En deze onnoof'le tael hier spreekt.

SWAANTJE.

Ja maer, ik ben vol angst en vreezen.

JONKER JAN.

Waar moogje voor bekommerd weezen.

Voor Fobert? dat 's een rechte guil.

Voor Fobert? och! dat is een uil.

Voor Fobert? ei, dat is een kwaaker.

Voor Fobert? wat, die neutekraaker,

Die seemelknooper, en Jan ben,

Een drasbroek, zo 'k 'er ooit een ken;

Koop hem maar zoete koek en vygen,

Die hanggat zal voorzecker zwygen.

Hy heeft het hart niet in zyn bloed,

Als hy my onderweeg ontmoet,

Om niet voor my zyn hoed te lichten;

Die fymelaar moet voor me zwichten.

En hoor ik maar het minste leed,

Dat hy u doet, en ik 't slechts weet,

Zal ik hem voort doen bastonneeren, *Spreekt yve-*

En zo zyn ribben laten smeeren, *rig.*

Dat hy zal buigen, als een blad,

Zelf met zyn bakkes aan zyn gat.

Geen Edelman laat zich ooit loeren,

Van lompe kneppels, kinkels, boeren.

Ik sloeg hem eer zo murw als drek,

Zo hy ftokflagen had gebrek.

Myn lief, nu ziet gy voor uw oogen, *Hy spreekt be-*
De liefd' en al haar groot vermogen; *zaadigd, en*
Dies zet uw vreezen aan een zy, *op een verlief-*
En zyt geruft, ik blyf u by. *de wyfe.*

SWAANTJE, *nygende.*

Ik dankje voor die presentacy.

JANNETJE.

Dat is al zoetjes; dat heeft gracy.

Ik moet bekennen, dat jou gunft

Is wonder aerdig, uit de kunft.

Jy zoud myn man slaen ribben stukken, *Met de han-*

En doen hem springen op twee krukken, *den in de*

Of kloppen hem zo dicht en plat, *zy.*

Dat zyn gezicht vloog aen zyn gat.

Ik meen, 'k zou jou een boekje leezen,

En braef eerst in de voorbaet weezen,

En krabben d'oogen uit jou kop,

En haelen jou by 't haer dan op.

Jou lippen, snavel, bek en wangen,

Die zouden lustig vliegen vangen.

Was ik zyn wyf, maski jou boel,

Ik zou je beuken met een stoel,

Of tang, veel murruwer als ftokvis,

Zo lang een wyvenrok een rok is,

En dat ter eeren van den doek,

In spyt van joului mannenbroek.

'k Meen, 'k zou ze weeten aftestryken,

Om eens jou billen te bekyken.

Meenj', om dat ik een wroedwyf ben,

Dat ik myn bek niet roeren ken,

En fchudden wakker al myn veeren?

Begin macr, zo je 't wilt probeeren.

JONKER JAN.

Hoe! Janne, wordje kwaad, dat 's mis;

Ik spreek maar by gelykeuis.

JANNETJE.

Ik ook, maer, zo ik niet mag kyven,
Laet die gelykenissen blyven.

JONKER JAN.

'k Beken myn schuld, en dat ik daar
Te byster opgetoogen waar
In liefde, die my zulks deed uiten.
En wie kan liefdens driften sluiten?

JANNETJE.

Daer weet ik raed toe, weet gy 't niet.

SWAANTJE.

ô Dubbeld kruis! ô zwaer verdriet!
In stee van zoete troost te hooren,
Zo wil men hier mekaer vermooren.
En ik moet echter zyn gepaerd,
Met Fobert, die naër my niet aert. *Al zuchtende.*

JONKER JAN.

Dat 's niet gezeid, myn bolle zusje;
Kom, kom, gun my maar eens een kusje.
Dan zal 't proces heel anders gaan.

SWAANTJE.

Ja, was 't proces daer mee gedaen,
Ik gaf j'er noch wel honderd weder. *Zy kuffchen*

JANNETJE.

malkanderen.

Wat is de min ook wonder teder,
Zei Jaep buur, juist terwyl hy zat
Het kalf te zoenen voor zyn gat.
Kom, kom, hou op met al dat sabben,
Je mocht jou beiden licht beslabben;
Al lang genoeg met dat gesol,
Je maekt elkaer de kop maer dol.

JONKER JAN

't Doet niet, 't doet niet, Swaan kan daar teegen.

JANNETJE.

Maer, 'k ben met dat gebril verleegen;
'k Weet niet wat dit getalm beduit,
Want, Kryn en Neel is lang voor uit;

En zo wy zo lang after blyven,
 Zo valt 'er reeden om te kyven.
 Hoor, Jonker, jy hebt tyds genoeg,
 Als jy heur spreekken wilt, 't zy vroeg,
 Of laet, want, zulk een weg te vinden,
 Valt zelf gemaklyk voor de blinden;
 En dat 's genoeg gezeid voor jou.
 Wees jy geen breekspul in dees trouw.

SWAANTJE.

Maer, Jannetje, wat meugje praeten,
 Moet ik myn Jonker niet verlaeten,
 Als ik met Fobert ben getrouwd.

JANNETJE.

Kom voort, onnoof'le Swaen, 'k word koud
 Van zulk een praat. De deur gaet open,
 Tot Crelis, laet ons heen gaen loopen;
 Of, anders was hier 't werk verbrót.

JONKER JAN.

Swaan, noch een soentje.

JANNETJE.

Word je sot,

Of dol? hoe is 't hier met jou soenen?
 Voort, voort, of, 'k zal je weg gaen boenen.

Zy stoot Jonker Jan naar binnen.

SEVENDE TOONEEL.

SWAANTJE, JANNETJE, CRELIS, FOBERT,
 CAREL, met een Pleitrok aan, een platte breede
 ronde Hoed op 't hoofd, en een breede lange Besom-
 den hals, houdende een groote bundel met Schriften-
 ren onder den arm, tredende uit het huis van Crelis.

CAREL, tegens Crelis en Fobert.

Zyt maar gerust, daar is geen nood;
 Ik pleit me liever hallef dood,
 Als dat ik gaf de zaak verlooren;
 Ik zeg, je zult 'er noch van hooren.

SWAANT-

46 BESLIKTE SWAANTJE,

SWAANTJE, *van ter zyde.*

Zo zal men, faggelaer.

JANNETJE, *tegens Swaantje.*

Kom voort,

Op datmen ons hier niet en hoort.

ACHTSTE TOONEEL.

CAREL, CRELIS, FOBERT.

CAREL.

Dat 's wonder, wil je 't niet begrypen;
Of moet je my de harffens flypen?

CRELIS, *tegens Fobert.*

Waer wil dit heen, myn arme Zoon,
Het vraegen word ons al verboon.

CAREL.

Dat vraagen, en dat wedervraagen,
Dat noemt m' in 't platte neerduitsch, plaagen:
Kom, ben jy alle by gereed?
Ik draag vast, dat ik daar van zweet.

CRELIS.

Kom aen, kom aen, wy zyn al vaerdig.

CAREL.

Wel aan; 't geld is de gang wel waardig.

Einde van 't tweede Bedryf.

Tuffchen 't tweede en derde Bedryf.
Het zelve Boere Meisje,

Z I N G T.

Och! wat komt my al te vooren,
Aria. 1. *Wat al klachten moet ik hooren,
Dan van Damon, dan Floreen,
Thyrcis, Coridon, Sileen.
Yder smeekt my met gebeden;
Geen van al laat my met vreden.
Maer, 't is heur alleen te doen,
Om myn Eertj' en myn fatsoen.*

Het Roosknopje,
Aria. 2. *Ontfangt graeg een dropje
Des dauws, om 't bloempje te voen.
Maar 't is nauw ontlooken,
Of 't bytje, gedooken,
Van onder het jeugdig groen,
Komt 't bloempje belaagen,
In 't krieken der dagen,
En geeft het zo menig een zoen.*

Tweede Couplet.

Maar, Minnelusjes,
En dartele kusjes
Van 't bytje, baaren geweest.
Want, als 't heeft verhoolen,
Den honig gestoolen,
Dan vliegt 'er het diefje weêr heen,
En zegt teegens 't Roosje,
Ik gun u het bloosje,
Uw balsam die dient my alleen.

BESLIKTE SWAANTJE,
DERDE BEDRYF.
EERSTE TOONEEL.

Het Tooneel verbeeld de Rechtskaamer van 't Dorp, in 't midden is een lange Tafel dwars tooneels gezet, en in 't midden van dien de Schouts of Presidents Armstoel geplaatst, aan wederzyde een lange Bank voor Schepenen, voor aan het Tooneel blyft de Tafel ledig, om aan de twee Advocaaten plaats tot Pleiten over te laaten; de Tafel is gestoffeert met twee brande Kaarsen, een Tafelbel, Sandlooper, Haamertje, Inktkoker, Pennen en Papier, de Stoel van de Secretaris is aan 't leeger end van de Tafel geplaatst.

DE SCHOUT als President, benevens acht SCHEPENEN en den SECRETARIS worden door de BOODE bloodschoofs ingeleid, gaande paar aan paar, en nemen naar rang hunne zitplaatsen.

DE SCHOUT, tegens de Boode.

GA, roep parthyen uit; maar, laaten
DE menschen, als men pleit, niet praaten.

BOODE, tot aan de deur van de Kamer tredende, roept overluid.

Gy, Kryn Jaepknollen nevens Swaen,
Cces Melis, Fobert. Kom, weer aan. *Dese laatste*
Jy kunt te zaemen binnen treden, *woorden spreekt*
Maer, wachtje voor baldadigheden. *hy in 't particulier tegens partyen.*

TWEEDE TOONEEL.

JACOBUS, als Advocaat voor uit, KRYN, NEELTJE, SWAANTJE, benevens de Jongen met de mand vol Schriftuuren volgen; hier op CAREL, als Advocaat voor uit, werdende door CRELIS en FOBERT

BERT gevolgt, sluitende JONKER JAN en JAN-
NETJE 't bek. JACOBUS voegt zich aan d'eene zyde
van de Tafel, naast een der Schepenen, en CAREL aan
d'andere zyde naast den Secretaris, beide blyvende
overende staan; de mand met Schrifstuuren werd naast
Jacobus neêrgezet, en Carel legt zyn bondel Papieren
op Tafel. Parthyen rangeeren zich weêrzyds van het
Tooneel.

DE SCHOUT.
Wie komt voor d'eischer?

JACOBUS.

Ik.

DE SCHOUT.

't Is wel.

Begin, maar, maak 't wat kort, en snel.

Pleidooy.

JACOBUS, voor den Eischer. Eisch, voor
Kryn Jaap Knollen.

't Is zulks dan, Weleboore Mannen,
Die hier de Vierschaar hebt gespannen,
Dat Kryn Jaap Knollen, op dit pas,
Is Eischer, en wel dus in cas
Van matrimony en reparatie,
Van Swaantjes eer en defloratie,
In omni forma, met al 't geen,
Daar toe specteert in 't algemeen.
En zulleks contra Crelis Melis,
Die Vader is van Fobert Crelis,
Gedaagde, qualitate qua,
In cas subject, etcætera.
Dat, zeg ik, tot elucidatie,
Van dees materie en haar gratie,
Dient, eer men tot de zaak eens treed,
Dat men voor af heel naakt ontkleed,
't Geslagt van deze vroomie lieden,

Jacobus
spreekt yve-
rig en snel,
op yder pe-
riode met
interpoosers
maakende
veel vreem-
de gebaar-
den onder 't
pleiten.

Of, om het nader te bedieden,
 't Geslacht van Crelis Melis, die
 Een Basterd was van Melis Knie,
 Geprocreert by Klaartje Snollen,
 Daar 't grimmeld' in het huis van pollen.

Zo dat dien ouden fymelaar, *Crelis*
 Wierd vaer benoemt door lichte Claar. *baalt zyn*
 Die Basterd nu is Foberts vaertje. *schouderen*

Wie kan noch twyff'len, welk een aertje *eens op, ter-*
 De Zeun heeft, als wel naer die geen, *wel Kryn,*
 Die hem heeft voortgebracht voorheen. *Neeltje en*

Hoewel, 'k beken, dat, in 't aanschouwen, *Jannetje*
 Men 't niet van 't ventje zou vertrouwen, *malkande-*
 Dat hy die kneepen had in 't gat, *ren eens toe*

Waar door dat schynschoon word beklat. *knikkende.*
 Laat elk hem Drooge Fobert noemen,
 Daar schuilt een adder onder bloemen; *Fobert slaat*

Hy is zo droog niet, als 't wel lykt, *zyn oogen na*
 Gelyk het by de stukken blykt. *de grond.*

In 't kort, wie heeft niet ondervonden,
 Van stille waters, diepe gronden,
 En dat 'er meerder kwaad, als goed,
 Schuilt onder zulk een hoogen hoed.

Dees Mand alleen zal 't vonnis slyken,
 Daar Fobert voor zal staan te kyken,
 Gelyk een poelsnip op een kreek.

Laat hy vry worden paars of bleek,

Het scheelt my niet, 'k zal 't klaar vertoonem,
 Wat deugden in die fynnen woonem, *Fobert slaat*
 Al was hy Fobert noch eenmaal. *zyn oogen*

Ik zal in 't kort, door lang verhaal, *naar bo-*
 Of lieft, prolix narree van zaaken, *ven, en*
 Den vriend, zo zwart als houtskool maaken *legt zyn*

Want, al zyn staaltjes, net ter sree, *handen te*
 Die weet ik, als het A, B, C. *zaamen.*

In 't kort, 't is ruim twee jaar geleden,

Dat Fobert kwam op 't ys gereeden,

Met

Met Knier; ik meen, 't was hier omtrent;
De Dochter is hier wel bekend. *Fobert zucht eens.*

DE SCHOUT.

Heer Advocaat, verkort jou reeden,
Hier word geen lang verhaal geleeden.

JACOBUS.

Hoe! word ik in 't verhaal belet!
't Schreit aan den heemel. Ja 't byget.

Ik, die heb overlang gepleeten,
Eer men van 't pleiten heeft gewecten,
Voor koningen, voor vorsten, en
Een volk, dat ik als noch niet ken.

DE SCHOUT.

'k Zeg, dat m', om uw inpartinency,
Jou injungeeren zal sileney.

JACOBUS.

'k Zal dan zo koomen op 't geval;
Daar 'k staaltjes in ontdekken zal,
Waar op de vent zal straks verslommen,
Want, 'k meen de zaak niet te verblommen.
Ik bid slechts, mannen, hebt geduld, *Hy slaat met*
'k Weet, datje daar van grouwen zult, *zyn band op*
Ja, 't haar dat moet te bergen ryzen, *de Tafel.*
Om al die bondige bewyzen,
Die ik zal brengen hier te bord, *Hy wysst naar*
Wanneer het slechts myn beurt eens word. *de Mand.*
Nu dan, vier maanden, of wat meerder,
Of minder, laater, of wat eerder,
Want, 't komt juist op den dag niet aan,
Dat Fobert is met Swaan gegaan,
Naar 't jongspul van Jaap Floorijen Otten,
Een zaak, daar niet meed' is te spotten,
Juist op een laaten avond, dat
Hy met de meid peurd' op een pad.
't Was donker, en de weg was eenig;
Zy zynde met haar beide alleenig,
Zo als zy meenen, slooten daar

Een zoet accoord zo met malkaar.

Hy sprak van geld, zy van haar braajen,

Hy van zyn min, zy van haar naajen,

Hy van zyn land, zy van haar Eer.

Kort om; een Meisje is zwak en teer;

Wat zouw toch d'arme sloof beginnen;

De sterkste moet het altoos winnen.

Hy dwong haar met geweld en macht, *Fobert schut*

Want, mannen hebben groote kracht, *zyn hoofd.*

Doch onder de beloft van trouwen,

En zwoer zyn woord te zullen houwen,

Gelyk een man van Eer behoord,

Een man een man, een woord een woord.

Quid dicam? ibi defloravit

Puellam, & sic impregnavit, Hy slaat weder met

Cum violenta manu. Wat! *zyn hand op*

'k Wou, dat ik de geleerdheid had *de Tafel.*

Van Seneca, Socraat, Homerus,

Ik zou je eens toonen, wat toch d'Eer is;

Want, 't is een stof, confrere, vriend,

Die wel, of niet behandeld dient.

Het is een ding, recht uit te zeggen,

Dat niemand ons wel uit kan leggen.

Gelyk als Bartholus ons leert,

In 't boek, daar 't maanlicht eclipseert.

En, dat 's een man, die niet gemeen is;

Maar, weet dat hy het niet alleen is,

Want, Baldus, Ik, en Wassenaar,

Al Rechtsgeleerden met malkaar,

Die zyn daar net cenpaarig teegen.

Doch, laat ons 't nader overweegen;

Ik heb hier mee niet al gedaan.

Confrater kan daar tegen gaan,

En zeggen, wat hy maar kan denken,

Het zal myn theses niet eens krenken.

Want, 'k zal hem toonen op myn wys,

Dat ik beslaagen kom ten ys,

Met blyken, en zo veel getuigen,
 Dat hy daar voor zal moeten buigen,
 Van hondert menschen, en misschien
 Noch meêr, die 't hebben zelfs gezien.
 Zo dat de zaak geen wederleggen
 Vereischt, noch 't minste teegen zeggen.
 Doch, 'k zal tot myn conclusy treên,
 Om kort te zyn in eisch als reên.
 Dat is, dat Fobert zy gehouwen,
 Het Meisje, zo als 't rylt, te trouwen;
 En dat den Eisch werd toegestaan,
 Als hier na rechten wel gedaan.
 En zulks ten minsten *cum expensis*,
Etsi procedant in immensis.

Confrater, nu zo is 't u beurt;
 Maar, maak niet, dat jou boksen scheurt,
 Of in de naaden komt te splyten,
 Gy kent, zo lang 't u lust, nu Plyten,
 En braaf verdedigen uw zaak,
 Ik zal 't aanhooren met vermaak.

CAREL, voor den gedaagden.

Antwoord, voor Crelis Melis.

Carel spreekt bedaard, zachtzinnig en sleemend.

Gy, mannen van de Puiterveenen,
 Van veel gedulds, naar beste meenen,
 Die hier te zaam vergaderd zyt,
 Om onzen Advocaaten sryd,
 En Rechtsgeding, met beid' uw ooren,
 Dees tyd aandachtig aan te hooren.
 Ik bid u, uit myn Meesters naam,
 Dat gy zo goed zyt al te zaam,
 Van op myn zeggen wel te letten,
 En hoe ik zal die steek verzetten
 Van myn Confrere, den Doctoor,
 Die vry wat wyd gaat buiten 't spoor;

Die rechte blauwe beffe kraamer
 Van Harderwyk, die op de kaamer
 Van ons mooy Elsje, recht verkeert,
 Is met de kap gepromoveert.
 Wel hoe! Zo ymands faam te steelen,
 Dat is geen kunst; maar, breuk te heelen,
 Dat is het zaakje, dat is 't punt,
 Waar op men hier, om goede munt,
 Gelyk, 't behoort, te slaan, moet draajen,
 En laat zyn haan dan boyen kraajen,
 Ik mag 't wel lyjen, zo 't een raad,
 Na 't Pleidoyeeren, dus verlaat.
 Ik zal dan voortgaan uit den treuren,
 En zonder eens myn broek te scheuren,
 Of dat de boksen daar van splyt,
 Zo als parthy my bits verwyf.
 Voor eerst dan, weet hier geen verschil is,
 Gelyk parthy aders zyn wil is,
 Om onze Foberts bestevaar,
 Of grootjes naam was Styn, of Claar,
 Dat 's eveneens, altoos dat 's waarheid,
 Dat niets ter waereld ooit zo klaarleid,
 Als dat die luitjes zyn getrouwd,
 Te Buikflood, naar myn bell' onthoud.
 Zo dat al 't schampere verwyten,
 Om een de keel zo af te byten,
 Hier mede word geannulleert,
 En Crelis Melis, gepurgeert.
 Nu eens ad textum, en het schennis,
 Zo als men 't noemt, gelegf in kennis.
 Wat heeft hier Fobert toch misdaan?
 Waar wil men Fobert mee belaeñ?
 Wat zalmen Drooge Fobert leeren?
 En wat weet Fobert van onteeren?
 Een man, als Karsten, had hy maar
 Meer geest, zo was hy aanstonds klaar.
 Een man in dees Schabreufe tyjen, *Crelis grimlacht,*
 Die

Die als een klein kind, iste lyjen. *en Fobert begint*
 Behalven, dat hy kwalyk word, *te builen.*
 Wanneer hy ruikt een vrysters schort.
 Dit 's 't eenigste van zyn misdryven,
 Die men voor fout hem aan kan vryven.
 En noch poogt myn confrere, hier
 Voor wyn te venten scharrebier
 En paait ons slechts met veel discoerzen,
 Zelfs zonder dat hy raakt de soerzen,
 Of waarlyke oorsprong van de zaak.
 In 't kort, het is een rechte snaak,
 Die.....

DE SCHOUT.

Maar jy bent een heel soet praater.

CAREL.

Zo is 't.

DE SCHOUT, *hem fleemende nasprekende.*

Doch, 't word te met wat laater,
 En tyd, dat gy ad textum treed;
 Dat is de soerce dat je 't weet.

CAREL.

Zo doet het ook; 'k zal zo beginnen,
 Men luister toe met al zyn zinnen,
 W' ontkennen niet, dat onzen vrint,
 Met Swaantje, Kryn, Jaap Knolles kind
 Aut alias, Beslikte Swaantje
 Die by den nacht zo menig haantje
 Heeft helpen kraajen voor den dag,
 Als yder in de rust noch lag,
 Is naar het jongspel toe gestreeken,
 Want, dat en lyd geen tegenspreken,
 Maar, dat hy gong, was puur door dwang,
 Dewyl zyn vaertj', al overleng,
 Hem menigmaalen had bekeeven,
 Dat hy altoos was t' huis gebleeven,
 Wanneer het elders jongspel was,
 En hy te vroeten zat in d'as,

Of, aan de warme haard te muffen,

Te druilen, stinken en versuffen.

Maar, 't feit, waar meede men beticht

Myn meesters Zeun, is vuil verdicht.

Ja, 'k durf het zeggen voor Kryns oogen,

Dat hy 't heeft door zyn hals geloogen,

Dat onze Fobert immermeer

Gestaan heeft naar zyn Swaantjes Eer.

Maar, wat mag ik van Eer hier praaten,

Zy heeft haar Eer al lang verlaaten.

Want, had zy noch haar Eer gehad,

Zo had zy niet op 't haazepad

Voor lang geweest met deze Jonker, *Hy wylt op Jon-*

Die haar, zo nu als dan, in 't donker *ker Jan, die hem*

Wel komt bezoeken. Noch, zy was *met de hand wylt,*

By 't vroedwyf, Jannetje Cabas *dat hy zyn mond*

Niet 't huis geweest ruim zeven weken, *zal houden.*

Tot dat de kraamtyd was verstreeken, *Jannetje drygt*

Terwyl het kind was lang voor heen, *hem met de*

Gelegt voor 't huis van mooie Leen, *wylt.*

Die zy tot vaar koos onder 't baaren,

Dees Schriften zullen het verklaaren. *Hy legt de*

Doch, 't is als noch myn tyd niet. Maar, *hand op de*

Geduld, geduld; de zaak leit klaar. *bundel.*

't Is niet genoeg een t'affronteeren,

En, zonder datmen 't kan probeeren;

Die zaak is Schouts werk, die daar aan

Zyn handen vrijelyk mag slaan,

Ja, slaan den lasteraar in boeten.

Maar, ik zal hier noch zeggen moeten,

Dat zy in 't hooy en varkenskot, *Jannetje dreigt*

Heeft menig eerlyk man bedot; *hem al weder.*

Ik steek het onder stoel noch banken,

Wat dunkt u, mannen, van die ranken?

Al zyn ze juist niet van het pluift;

'k Ga recht door zee, en voor de vuift.

En, om myn zaak te verifieeren,

Zal ik myn stukken produceren,
 Ter snede, en ook met heblykheid;
 Ik wacht hier op parthys bescheid.
 En wyl den eisch, naar myn verstand is,
 In cas subject irrelevant is,
 Impartinent, absurd en vals
 Ja, schabieus, frivoool in all's,
 Zo concludeer ik tot ontzegging,
 Van dien, en buiten wederlegging,
 Met al de kosten, aan de zy
 Van Kryn, althans myn weerparthy.

JACOBUS, *voor den Eischer replicerende.*

Replycq, *voor Kryn Jaap Knollen.*

Dient voor Replycq, na pleiters wetten,
 Dat ik meen voet by 't stuk te zetten,
 En niet te springen, als een vloot,
 In 't bed van 't een op 't ander stroot.
 Het is hier niet te doen met zeggen,
 'k Zal schriften voor zyn neus gaan leggen,
 En toonen hier, tot fundament, *Hy haalt een*
 Een attestacy excelent, *Schriftuur uit*
 Ireprochabel, en gantsch grondig, *den Mand.*
 Doch, kort, beknopt, maar, klaar en bondig,
 Verleent by juffrouw Haamlebout,
 Piet Snol, Jan Freek, en Vuilbaard Smout,
 Voor den Notaris, Didrik Meezen,
 In dato, als 'er staat te leezen,
 Als volgt.

DE SCHOUT.

Ei, ei; dat is 't niet waard.

't Hoofd is bekend.

JACOBUS, *al mompelende, als of hy de ver-
 klaring door las.*

Word dan verklaard,

Dat Melis was de Vaar van Crellis,
 En Crellis is de Zoon van Melis,

By Claartje Snollen, buiten echt,
 Gewonnen, voorts word daar gezegt,
 Om reën van weetenschap te geeven,
 Dat d'attestanten, by haar leeven,
 Haar dikmaals hebben saam zien gaan,
 Zien eeten, drinken, zitten, slaan,
 Ja, zomtyds by malkaar zien leggen;
 Meêr weeten zy hier niet te zeggen,
 Is dat niet bondig, naakt en klaar?
 Voor al dat woord van, by malkaar.
 Een ditto, tot bewys, dat Kniertje, *Hy haalt een*
 Met Fobert, wel gong om een zwiertje, *tweede Pa-*
 Præfertim, toen zy, saam op 't ys, *pier uit den*
 Op schaatsen reeden, om den prys. *Mand.*
 Verleent by d'ouwe Joris Joppen,
 Jaap Sikken Drooghals, en Tys Knoppen,
 Voor den Notaris Knikkebeen,
 Nu ruim twee jaaren tyds geleên,
 Waar in z' eenpaarig attestieren,
 Dat zy, zynd' om de borst te sineeren, *Al rabbe-*
 By Huibert Nagel, rondom 't vier, *lende.*
 In 't drinken van een flap warm bier,
 Daar Fobert kwam met Knier getreeden,
 Zo als s' op 't ys was moe gereeden,
 En dat zy voor haar door den waard, *Twee a drie*
 Deën stoelen setten om den haard, *Schepenen ra-*
 Alwaar ze mede raakt' aan 't pooijen, *ken in slaap.*
 Van 't pooijen aan het rinkelrooijen,
 Van 't rinkelrooijen aan 't gesoen.

DE SCHOUT.

Daar hebben wy niet mee te doen.
 Breek af, breek af, dat beurfeshijen
 Van die Notaris, zou 'k niet lijen;
 Die heele extensie is onnut.

JACOBUS.

Dat word wel hartelyk geschut; *Hy doet deze Schrif-*
 Want, die extensie, wel te weeten, *tuur weer toe.*

Dient

Dient hier, om daar door afteemeeten,
 Of Fobert ook straks kwalyk word,
 Wanneer hy ruikt een vrylter's schort.
 't Zyn al geloofbaare getuigen,
 Die 't uit hun poot niet kunnen zuigen,
 Maar, dit en is het noch niet al,
 De stukken, raakend dit geval,
 Zyn dieper in de mand begraven;
 Dat paardje zal wat harder draaven; *Hy grypt een hand*
 Ik zal ze leezen een voor een, *vol Papieren uit*
 't Zyn attestacies, zo ik meen, *de Mand, en*
 Die in ons kraam te passe koomen, *slaande een voor*
 Hy zal van Hyntje pik noch droomen; *een snel om, leest*
In Primis. Dat 's van lange Pier, *hy't opschrift.*
 Coert Jansz, Freek Fuyke, Styn Pluwier,
 Piet Post, Jaap Snyders, Anne Veeters,
 Jan Bonk, Kees Knol, Hans Stronk, Tryn Meeters.
 DE SCHOUT, *kyvenderwyze.* *Hy wil weer*
 'k Zeg, datj' opstonds die kraam daar laat; *in de Mand*
 't Is lingulier. *grypen.*

JACOBUS.

Geen nood, 'k weet raad.

Je hebt ze maar te conjungeeren,
 En laaten haar dan opereeren.

DE SCHOUT.

Hoe! al die prullen zonder end?

JACOBUS, *slaat weder met de hand op de Tafel;*
de slaapende Schepenen worden wakker.

Wel, mannen, 't is het fundament,
 Waar op ik hier myn huis zal bouwen,
 Om deze Fobert vuil te schouwen.
 Ik moet ze leezen. Is 't van 't mal?
 't Is, daar ik meê bewyzen zal,
 Dat hy, door krielen aart gedreeven,
 Heeft Swaantje trouwbeloft gegeven,
 Met monde, en in het byzyn van
 Elk een, of liefst Jan alleman.

En

60 BESLIKTE SWAANTJE,

En dat zal ik zo klaar bewyzen,
 Als 't zonlicht, dat in 't ooft komt ryzen. *Schreeuw
 lk bid u, laat my slechts betiën, luidkeels op.*
 Gy zult het uit de stukken zien,
 Ten minsten, zal ik 't u doen hooren;
 Het zyn geen dingen om te smooren.
 Wel hoe?

DE SCHOUT.

Noch eens, Heer Advocaat,
 'k Bid, denk 'er om, want, het word laat,
 Gy kunt uw stukken overleggen;
 En zo je noch wat hebt te zeggen, *De Schout grauw
 Zo maakt het toch voor al wat kort, hem toe.*
 Eer het Pleidooy werd opgeschort.

JACOBUS.

Wel nu, om niet den draad te breeken, *Eenige Sche-
 Van daar ik 't wel heb laten steeken, penen val-
 Zo zal ik zeggen voor zyn hoofd, len weer in
 Dat hy heeft Swaantje trouw beloofd; slaap.*
 En op dit zweeren en belooven,
 Zo gong die gast haar wreed ontrooven,
 't Geen zy, gelyk haar beste schat,
 Met zo veel zorg en kommer had
 Bewaart; zyn dat geen schelmerijen?
 'k Zeg noch, de Meisjes te verlijen,
 Dat is geen kunst. De slachter gaat, *Spreekt op een
 En leid het vette Lam langs straat, beklaglyke wyze.*
 Met bloemfestoen, om 't oog te streelen,
 't Onnoof'le Lam meent het gaat speelen;
 Maar, ach! wanneer den avond valt,
 Is 't uitgespeelt, is 't uitgemaakt;
 Wyl 't Lam de keel werd afgesteeken,
 En 't beest moet lyden, zonder spreken.
 Is dat nu billyk? is dat recht?

DE SCHOUT.

Wel hoe! Heer Advocaat, dat 's slecht,
 Dat gy wilt comparatie maaken,

Omtrent een beest en huwlykszaaken.

JACOBUS.

Ik zeg, 't zal op zyn pooten staan,
Zo 'k maar een uurtje mag begaan.

DE SCHOUT, *toornig opstaande, grauwet hem toe.*

Wy hebben u niet meêr te zeggen,
Als, dat gy laat dat Lam daar leggen,
Gekeelt, of niet, zo als het is.

JACOBUS.

't Is applicabel, zo 'k niet mis;
Want, Fobert door 't aanminnig freelen,
Door 't harten rooven, zinnen steelen,
Heeft 't arme Lam, helaas! gekeelt;
Die wond dient door den Echt geheelt.
Des concludeer ik om te sluiten,
Dat d'Eisch van binnen en van buiten,
Met midd'len, seilen en zo voort,
Stand grypen zal, zo als 't behoort.
Myn Heeren, daar, zie daar de stukken,
Waar voor parthy zal moeten bukken.

*Hy neemt de Mand met Papieren op, en
veinsende dezelve op Tafel te willen uit-
storten, zo stort hyze op 't hoofd van een
der slaapende Schepenen uit. Men hoort
een algemeen gelag, 't geen aanstonds
weer op hond, zo als de Schout met het
Haamertje op Tafel slaat.*

DE SCHOUT, *tegens de Schepen, die wa-
ker gemaakt is.*

Hoe! word je wakker? dat is goed.

EEN SCHEPEN.

Ja, Prinsedent, 'k was daer zo zoet
En mooy geraekt zo wat aen 't luimen,
En droomde juist van rype pruimen,
Zo als die Avecaet, die gaff,

My

My met dees briefjes heeft verrast.

DE SCHOUT, *weder met de Haamer op
Tafel kloppende.*

Silency, zeg ik; wat de drommel,
Hoe maakt het volk daar zulk gestommel?

DE BOODE.

Stil, stil daar, het is hier geen plaas
Voor zulk geweld, gesnap, geraas.

DE SCHOUT, *tegens Carel.*

Myn Heer, vaar jy nu voort met plyten;
Maar, wil den dick wat kort afbyten.

CAREL.

Ik zal, ik zal, Heer President,
Want, ik verlang zelf al naar 't end.

CAREL, *voor den Gedaagden, dupliccerende.*

Duplicq, *voor Crelis Melis.*

'k Zal in myn Duplycq niet herhaalen,
't Geen ik by antwoord menigmaalen,

Heb toegemeeten by de piek;

Ik zal alleen parthys repliek,

Afkaatsen met zo zwaare ballen,

Dat alles zal in duigen vallen,

En die verdichte prulle kraam,

Van Attestacies, al te zaam,

Met Argumenten zo bestormen,

Dat zy in aars papier hervormen;

'k Zal haar zo drillen met myn mond,

Dat zy geraaken op een hond.

'k Zal met myn tong haar achter 't gat zyn,

En beuken haar tot zy zo plat zyn,

Gelyk als Amsterdamsche schol;

Ik zal haar niet by manden vol,

Als myn Confrater, abordeeren,

Ô Neen, dat zal ik menageeren.

'k Zal eenlyk met dit klein pacquet

Papiertjes jaagen haar naar bed.

Hy legt zyn hand

Ik zal.....

*op den bundel.*DE SCHOUT, *toornig werdende.*

Wat zalje? felleweeken!

De tyd van Pleiten is verstreken,
 En gy blyft teegen ons geduld,
 Slechts met ik zal; wel nu, gy zult;
 't Is wel; maar, laat in 't kort toch hooren,
 Wat gy zult doen, 't verveelt onze ooren.

CAREL.

Ik zal zo vliegend voor plaasier, *Karel maakt den*
 Slechts opslaan 't bovenste Papier, *bundel los, en*
 't Is een getuig'nis van de buuren; *baalt de bo-*
 Parthy mag nu zyn piek wel schuuren, *venste Schrif-*
 't Is een verklaring, zo oprecht, *tuur, vyf en-*
 Als ooit hier over is gelegd. *twintig vellen*
 Zy valt wat lang. Maar, 'k zalze leezen. *schrijfts groot,*
 DE SCHOUT. *daar uit.*

't Zal niet geschieden.

CAREL.

Hoe! 't moet weezen.

Zy spreekt van Foberts Eer en deugd,
 En leid dat af van d'eerste jeugd,
 En kindsgebeenten, zo by trappen,
 Tot dat zy eindelyk komt stappen,
 Tot Foberts vrijerlyken staat. *Hy gelaat zich van*
voort te willen leezen.

DE SCHOUT, *zich van zyn Stoel toornig*
oprechtende.

'k Zeg noch eens, datje 't leezen laat,
 Of ik zal jou de mond doen stoppen,
 Met dat papier daar in te proppen.
 Wel, keirel, wordje dol, of mal?
 Hoe drommel, of 't hier lukken zal!
 Je kunt die bundel exhibeeren,
 En al dat teemen diminueeren.

CAREL.

't Is wel, Heer President, 't is wel;

Ik toon my immers geen rebel.

Maar, laat my toe, dat ik dit tweede *Hy neemt*

Mag leezen, dat 's niet buiten reede, *weer een groote*

'k Heb in een uur twee, drie, gedaan. *Schriftuur van*

Ik kan onmoogelyk overflaan, *de bundel af.*

Zyn *alibi* te demonstreeren,

En dat kunt gy niet refuseeren.

DE SCHOUT, *gantsch toornig.*

'k Zeg noch eenmaal, sla toe het blad,

Of, 'k veeg daar aan het kind zyn gat.

En heb je hier niet aars te zeggen,

Zo kan j'et op het drillhuis leggen.

Vaar voort, en maak een kort besluit,

Want, ons geduld is lang al uit.

CAREL, *de Schriftuur toeslaande.*

Maak u niet moeilyk. 'k Zal dan scheinjen,

En u naar het besluit toe leijen.

Mits dat gy deze bondel zult

Doorleezen, langzaam, met geduld,

Voor dat gy vonnis komt te stryken;

't Is opgepropt met klaare blyken,

Dat al het beuzelen van Kryn,

En d'Advocaat figmenten zyn.

Dies blyf ik hier, myn schoonder Heeren,

By dit myn Duplycq perffisteeren,

By denegatie, en zo voort,

Sed cum expensis. Met een woord.

DE SECRETARIS.

Daar mee is 't Liedje eens uitgezongen,

En deze zaak is nu voldongen,

In statu, en 't verzoek is recht.

JACOBUS en CAREL.

Zo doet het, en dat 's wel gezegt.

DE SCHOUT.

Parthyen wederzyds, staat buiten.

Gaa, Boode, wil de Kaamer sluiten.

DERDE TOONEEL.

DE SCHOUT, SCHEPENEN en SECRETARIS.
*d'Avocaten en toehoorders treden de Kaamer
 uit, benevens de Boode, die de deur
 achter hem toehaalt.*

DE SCHOUT, *tegens de Schepenen.*

Gy, Schepenen van Puiterveen,
 Die hier vergaaderd zyn by een,
 Om in het Rechthuis recht te spreken,
 Wat is u in 't Pleidooy gebleeken?
 Wat dunkt u van den Eisch van Kryn?
 Wat van het Antwoord? hoe zal 't zyn?
 Vond gy in 't Replycq vaste waarheid?
 Of, gaf het Duplycq u meer klaarheid?
 Wat 's de Conclusy? d'Eisch ontzegt,
 Of toegestaan? men spreekt hier recht.
 Laat ons de zaak wel termineeren.

ALLE DE SCHEPENEN.

Wy zullen d'Eisch adjudiceeren.

DE SCHOUT, *schut zyn hoofd.*

Maar, mannen, heb je 't wel verstaan?

ALLE DE SCHEPENEN.

Ja President, dat 's afgedaan.

DE SCHOUT, *schut weder zyn hoofd.*

Zo 't stond aan my, ik zou 't ontzeggen;

Die Eisch is klaar te wederleggen.

Daar is noch schrift noch blyk. Wel hoe!

ALLE DE SCHEPENEN.

Dat is te laat. Dat leid 'er toe.

DE SCHOUT, *als vooren.*

Waar zalmen met de kosten blyven?

ALLE DE SCHEPENEN.

Voor Cees; want, ouwe Cees heeft schyven.

DE SCHOUT, *als vooren.*

't Is wel. Vind gy lién 't zo. Fiat.

E

Kom

Kom, stel het vonnis eens in 't klad, *Tegens den*
 Zo kan men 't lichtlyk resumeeren, *Secretaris.*
 Wy zullen 't aanstonds pronuncieeren.

DE SECRETARIS, *snel schryvende, mom-*
pelt ondertusschen.

Heer Prezident, ik heb gedaan,
 Parthyen kunnen binnen staan;
 Want, de resumptie is onnoodig,
 En al die moeiten overboodig.
 't Is maar een slendrum, als men 't weet,
 Peur maar aan 't bellen. 'k Ben gereed.

DE SCHOUT, *belt. De Boode komt binnen.*
 Men roept parthyen weder binnen.

DE BOODE, *de Kaamerdeur opende, roept.*
 Parthyen:

VIERDE TOONEEL.

DE SCHOUT, SCHEPENEN, SECRETARIS,
 BOODE. JACOBUS, CAREL, CRELIS,
 FObERT, KRYN, NEELTJE, SWAANTJE,
 JONKER JAN, JANNETJE, *en de Jongen.*

BOODE.

Zachjes, en met zinnen; *Jacobus en*
 Ik blyf met moeiten op de been. *Carel loopen*
 Hoe! wilje door de menschen heen? *de Boode toe-*
gens 't lyf, de rest, d'een d'ander
dringende, mede binnen.

JACOBUS.

Wel, Boode, kunt gy u verstooren?
 Ik kom, om d'uitspraak aan te hooren:

DE BOODE, *knorrende.*

Dat 's wel; dat wordje niet belet.

CAREL.

Weg, knorrepot, bruy jy naar bed.

De Schout klopt met de Hamer op Taafel.

DE

DE SECRETARIS, *leest het Vonnis.*

Joachimus Pislap, Secretaris van Welcheboore Mannen van Puiterveen, en zulks, en in die qualiteit, Requirant.

Contra.

Kryn Jaap Knollen, als Vader en Voogd van Swaantje, en zulks Eischer in cas van Matrimony en defloratie, ter eener.

Op ende jegens,

Crelis Melis, als Vader en Voogd van Fobert, en zulks qq gedaagde in 't voorsz. cas ter andere zyde, beide ten dezen gerequireerdens, om den Eisch ter rolle gedaan, vonnis te aanbooren.

Schout en Schepenen de Pleidooijen wederzyds met byzondere opmerking aangehoord, en alle de stukken, by Parthyen geproduceerd, distinctelyk geexamineert, en met aandacht geleezen hebbende, wyders, op alles gelet, waar op te letten stond, doende recht, adjudiceeren den Eischer zynen Eisch, op ende jegens den gedaagden in deze gedaan ende genoomen, en ordonneeren des gedaagdes Zoon, Fobert Crelis, alias drooge Fobert binnen den tyd van zes weeken, na dato dezès, met Swaantje Knollen, in de wandeling genaamd, Beslikte Swaantje, het Huuwelyk te voltrekken, ofte

68 BESLIKTE SWAANTJE,
in cas van dilay, exceptie, of onwilligheid op
poene, als naar rechten.

Condemneeren wyders den gedaagden in de
kosten dezer Proceffe. En leggen wederzyds
Advocaaten maar half Salaris toe, om recde-
nen.

*Aldus gedaan in 't Rechthuis te Puiterveen, den
eersten April, 1714*

JOACHIMUS PISLAP, Secretaris.

*Men hoort een groot gejuig van vreugde; Schout
en Schepenen staan op, en vertrekken, worden-
de door de Boode weer uitgeleid.*

VYFDE TOONEEL.

KRYN, NEELTJE, SWAANTJE, CRELIS,
FOBERT, JONKER JAN, JANNETJE,
JACOBUS, CAREL, en de Jongen.

KRYN, *tegens Crelis.*

Sint felten! dat 's noch vonnis wyzen;
De hiele wereld moet het pryzen.
Wat zeg je nou? he! buurman Gees.

CRELIS.

'k Zeg, 't mocht ien ouwe bullepees.
Gantsch kluiten! is dat vonnis stryken?
Is dat schriftuuren na te kyken?
Is dat gelet met goede grond,
Op alles wat te letten stond,
Dan wil ik, zeeper, wel bekennen,
Dat Foob en ik zo gauw niet bennen,
Al laazen wy ien hiel rond jaer,
'k Wil zweeren, dat noch d'ien noch d'aer,
Zou durven zulk een vonnis wyzen:

En

En moet men noch dat vonnis pryzen?

KRYN.

Hoe anders? kom, Cees, dat 's nou uit.

En Fobert bruigom, Swaentje bruid.

Wat, drommel, heb je daer ook teegen?

CRELIS.

'k Wou, datze was aen 't spit gereegen,

En gaer gebraden, als een aël,

Zo waer myn Fobert vry van 't stael.

JANNETJE, *teegens Carel.*

Kom aen, jou hond, nou zal 't jou beurt zyn,

Al zou myn heele schort gescheurt zyn.

Zy vat Carel by de kop. De Hoedraakt af, de Befaan stukken, en haar Neusdoek van den hals.

KRYN.

Cees, Cees, help scheijen, doeje best.

CRELIS.

Laat los, laat los.

JANNETJE.

'k Zal hem, voor 't lest,

Eerst teisteren met deze knoesten,

Dat hy zich zelve zal behoesten.

CRELIS.

Maar, Jannetje, bedaar, bedaar.

JANNETJE.

Jy weet het niet, myn goeje vaer,

Wat hy gedaen heeft, 'k was 't hem schuldig,

Ik had 't belooft.

CRELIS.

Nou, wees geduldig.

Kom, Carel, maek te zaem weer peis.

CAREL.

Hoe! peis; neen, neen, 'k moet noch een reis.

KRYN, *een scheystok krygende.*

Weer aen; dees scheystok weet daer raed mee,

Daar klop ik netjes op een draed mee.

En wylje wederzyds hebt schuld,
 Zeg 'k, dat je vrindschap maeken zult.
 Dit is geen plaats, om zaem te vechten,
 Dees plaats, die is een Bank van Rechten.
 En komt de Schout jou after 't gat,
 Zo raekt jou beurs in 't kort wel plat.
 'k Waerschouw je, treves.

CAREL.

'k Ben te vreedem.

JANNETJE.

Ik ook; jy hebt het meest geleeden.

KRYN.

Kom, 'k noodje vliegend altegaer,
 Tot ongzent, yder kies zyn paer;
 Get, Cees, wy zullen lustig likken;
 Je pleeg zomtyds wel eens te pikken.
 Kom, kom, al lang genoeg gepruult,
 Op Bruiloften dient niet gedruilt.
 'k Beloofje, 'k zal je rispeteeren.

CRELIS.

Wel, 'tleit 'er toe. Ik kan 't niet keeren.
 Daer is myn hand. 't Is toch gedaen;
 Laet ons te zaem tot jouwent gaen,
 En drinken eens op 't huuwlyks sluiten.
 Wie trouwen wil, kom hier maer buiten.

Fobert neemt Swaantje by de hand, doch zien yder een bysondere weg heen, Neeltje voegt zich aan haar Dochters zyde. Kryn en Crelis neemen Jannetje in 't midden, en Jonker Jan voegt zich tusschen Jacobus en Carel; de Jongen sluit het bek.

U I T

Na't derde Bedryf. Een BOER en BOERIN.

De BOERIN, ZINGT.

*Bruiloft, Bruiloft, sellementen!
Schaf nu lustig kool met krènten,*

1. Aria. *Orten ponzekoek met stroop,
Spaar geen booter tot den doop.
Bak nu waafels, bak nu koeken,
Daar in 't midden zitten doeken,
En 't gezelschap na, in 't rond,
Springt en hapt met open mond.*

De BOER, ZINGT.

*Wy Boertjes, die lachen met bassen en veelen,
Als Jochem maar op zyne zakpyp wil speelen,*

2. Aria. *En toffel of tang daar onder mag staan,
Beginnen de voeten van grond af te gaan.
Kom weer aan, gy Vrijers dat gaat 'er aan 't
spoelen,
En wil met uw Vrysters eens lustig krioelen,
Want, zo geestig een Bruilostsfeest
Is nooit in het Dorp geweest.*

De BOER en BOERIN, ZINGEN te zaamen.

*Laat ons te zaam't gezelschap gaan vermeerren,
Nu alles is ter eeren;
Het heele Dorp is toch genood,
En Kryn die spaart van daag geen vrinden brood.*

De BOERIN.

Kom, Jaapje Floor.

De BOER.

Kom, Lieve Kniertje.

Te ZAAMEN.

*Kom, oorzaak van myn minneviertje,
Wy zullen volgen 't zoete spoor,
Want, Bruid en Bruigom gaan ons voor.*

E I N D E.

